

Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας

Υιοθετήθηκε και άνοιξε για υπογραφή, κύρωση και προσχώρηση με την από 10 Δεκεμβρίου 1984 απόφαση 39/46 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών

[Έναρξη ισχύος : 26 Ιουνίου 1987 σύμφωνα με το άρθρο 27](#)

Κείμενο : Παράρτημα στην Απόφαση 39/46 της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση,

Υπενθυμίζοντας την Διακήρυξη για την Προστασία όλων των Προσώπων από τα Βασανιστήρια και άλλους τρόπους σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που υιοθετήθηκε από την Γενική Συνέλευση με την απόφαση της 3452 (XXX) της 9ης Δεκεμβρίου 1975,

Υπενθυμίζοντας επίσης την απόφασή της 32/62 της 8ης Δεκεμβρίου 1977 με την οποία ζητά από την Επιτροπή να ετοιμάσει σχέδιο σύμβασης κατά των βασανιστηρίων, και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, υπό το φώς των αρχών που αποτυπώνονται στην Διακήρυξη,

Υπενθυμίζοντας περαιτέρω ότι με την απόφασή της 38/119 της 16ης Δεκεμβρίου 1983 ζητήθηκε από την Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου να ολοκληρώσει κατεπειγόντως κατά την σαρακοστή σύνοδό της την σύνταξη αυτής της σύμβασης, προκειμένου να υποβληθεί στην Γενική Συνέλευση κατά την τριακοστή ένατη σύνοδό της, το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της προς υιοθέτηση σύμβασης,

Υπογραμμίζοντας με ικανοποίηση την απόφαση 1984/21 της 6ης Μαρτίου 1984 της Επιτροπής των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με την οποία η Επιτροπή αποφάσισε να διαβιβάσει στην Γενική Συνέλευση προς αξιολόγηση το κείμενο του σχεδίου της σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της έκθεσης της Ομάδας Εργασίας,

Επιθυμώντας να επιτύχει την πλέον αποτελεσματική εφαρμογή της από το εθνικό και διεθνές δίκαιο προβλεπόμενης απαγόρευσης της πρακτικής των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

1. *Εκφράζει την εκτίμησή της* για το έργο που έχει πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατά την σύνταξη του κειμένου του σχεδίου σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας,

2. *Υιοθετεί και ανοίγει* για υπογραφή, κύρωση και προσχώρηση την Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Τρόπων Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας που περιλαμβάνεται σε παράρτημα στην παρούσα απόφαση,

3. *Καλεί* όλες τις Κυβερνήσεις να εξετάσουν κατά προτεραιότητα το ενδεχόμενο υπογραφής και κύρωσης της Σύμβασης.

*93η Συνεδρίαση της Ολομέλειας
10 Δεκεμβρίου 1984*

[όπως κυρώθηκε με τον Ν. 1782 της 1/3 Μαρτίου 1988 : Κύρωση της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Τρόπων Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (ΦΕΚ 116, τ. Α΄)].

Άρθρο πρώτο.- Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η διεθνής Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Τρόπων Σκληρής Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, που υπογράφηκε στη Νέα Υόρκη στις 10 Δεκεμβρίου 1984 και της οποίας το κείμενο, σε πρωτότυπο στη γαλλική και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής :

Σύμβαση Κατά Των Βασανιστηρίων Και Άλλων Τρόπων Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας

Τα Κράτη Μέρη αυτής της Σύμβασης :

Λαμβάνοντας υπόψη το ότι, σύμφωνα με τις αρχές που διακηρύσσονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, η αναγνώριση των ίσων και αναπαλλοτριώτων δικαιωμάτων όλων των μελών της ανθρωπίνης οικογένειας είναι το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο,

Αναγνωρίζοντας, ότι αυτά τα δικαιώματα πηγάζουν από την έμφυτη αξιοπρέπεια του ανθρώπου,

Λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωση των Κρατών που απορρέει από τον Καταστατικό Χάρτη, ιδιαίτερα το άρθρο 55, να ενθαρρύνουν τον παγκόσμιο σεβασμό και την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 5 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, που και τα δύο προβλέπουν ότι κανένας δεν μπορεί να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή σε άλλους τρόπους σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας,

Έχοντας, επίσης υπόψη, τη Διακήρυξη για την προστασία όλων των προσώπων από τα βασανιστήρια και από άλλους τρόπους σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση στις 9 Δεκεμβρίου 1975,

Θεωρώντας επιθυμητό να γίνει περισσότερο αποτελεσματικός ο αγώνας κατά των βασανιστηρίων και των άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας σε όλον τον κόσμο,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα :

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Άρθρο 1.- 1. Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ο όρος "βασανιστήρια" σημαίνει κάθε πράξη με την οποία, σωματικός ή ψυχικός πόνος ή έντονη οδύνη επιβάλλονται με πρόθεση σ' ένα πρόσωπο, με σκοπό ιδίως να αποκτηθούν απ' αυτό ή από τρίτο πρόσωπο πληροφορίες ή ομολογίες, να τιμωρηθεί για μια πράξη που αυτό ή τρίτο πρόσωπο έχει διαπράξει ή είναι ύποπτο ότι την έχει διαπράξει, να εκφοβηθεί ή εξαναγκασθεί αυτός ή τρίτο πρόσωπο, ή για κάθε άλλο λόγο που βασίζεται σε διάκριση οποιασδήποτε μορφής, εφ' όσον ένας τέτοιος πόνος ή οδύνη επιβάλλονται από δημόσιο λειτουργό ή κάθε πρόσωπο που ενεργεί με επίσημη ιδιότητα ή με την υποκίνηση ή τη συναίνεση ή την ανοχή του. Δεν περιλαμβάνονται ο πόνος ή η οδύνη που προέρχονται μόνον από πράξεις συμφυείς ή παρεμπόπτουσες προς νόμιμες κυρώσεις.

2. Αυτό το άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή οποιωνδήποτε διεθνών συμφωνιών ή εθνικών νόμων που περιλαμβάνουν ή μπορεί να περιλάβουν διατάξεις ευρύτερης εφαρμογής.

Άρθρο 2.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει αποτελεσματικά νομοθετικά, διοικητικά, δικαστικά ή άλλα μέτρα για να προλαμβάνει πράξεις βασανιστηρίων σε κάθε εδαφική περιοχή που υπάγεται στη δικαιοδοσία του.

2. Καμία απολύτως εξαιρετική περίπτωση, είτε αποτελεί κατάσταση πολέμου ή απειλή πολέμου, εσωτερική πολιτική αστάθεια ή κάθε άλλη κατάσταση ανάγκης, δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογία για βασανιστήρια.

3. Εντολή προϊσταμένου ή δημόσιας αρχής δεν μπορεί να προβληθεί ως δικαιολογία για βασανιστήρια.

Άρθρο 3.- 1. Κανένα Κράτος Μέρος δε θα απελαύνει, δε θα επαναπροωθεί ("refouler"), ούτε θα εκδίδει πρόσωπο σε άλλο Κράτος, όπου υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι αυτό το πρόσωπο θα κινδυνεύσει να υποστεί βασανιστήρια.

2. Με σκοπό να καθορισθεί, αν υπάρχουν αυτοί οι λόγοι, οι αρμόδιες αρχές θα λάβουν υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία, που περιλαμβάνουν, ενδεχομένως, την ύπαρξη στο Κράτος για το οποίο πρόκειται ενός συνόλου συστηματικών, σοβαρών, κατάφωρων ή μαζικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Άρθρο 4.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος μεριμνά, ώστε όλες οι πράξεις βασανιστηρίων να αποτελούν εγκλήματα σύμφωνα με το ποινικό του δίκαιο. Το ίδιο ισχύει για την απόπειρα διάπραξης βασανιστηρίων ή για κάθε πράξη οποιουδήποτε προσώπου που συνιστά συνέργεια ή συμμετοχή σε βασανιστήρια.

2. Κάθε Κράτος Μέρος προβλέπει για τα εγκλήματα αυτά κατάλληλες ποινές, για τον καθορισμό των οποίων λαμβάνεται υπόψη ο σοβαρός χαρακτήρας αυτών των εγκλημάτων.

Άρθρο 5.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας του στα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν το έγκλημα διαπράχθηκε σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του, ή σε πλοίο ή αεροσκάφος που είναι εγγεγραμμένο σ' αυτό το Κράτος,

β) όταν ο θεωρούμενος ως δράστης είναι υπήκοος αυτού του Κράτους,

γ) όταν το θύμα είναι υπήκοος αυτού του Κράτους και το Κράτος αυτό το θεωρεί αναγκαίο.

2. Κάθε Κράτος Μέρος λαμβάνει επίσης τα αναγκαία μέτρα για την θεμελίωση της δικαιοδοσίας σ' αυτά τα εγκλήματα στις περιπτώσεις που ο θεωρούμενος ως δράστης βρίσκεται σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του και το Κράτος αυτό δεν τον εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 8, σε ένα από τα Κράτη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

3. Αυτή η Σύμβαση δεν αποκλείει την ποινική διαδικασία που ασκείται σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο.

Άρθρο 6.- 1. Εάν κρίνεται, μετά από εξέταση των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του, ότι οι περιστάσεις το δικαιολογούν, κάθε Κράτος Μέρος, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ένα πρόσωπο που θεωρείται ότι έχει διαπράξει κάποιο έγκλημα απ' αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 4, το θέτει υπό κράτηση ή λαβαίνει κάθε άλλο νόμιμο μέτρο, αναγκαίο για την εξασφάλιση της παρουσίας του. Αυτή η κράτηση και τα άλλα νόμιμα μέτρα πρέπει να είναι σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους, αλλά δεν μπορεί να συνεχίζονται παρά μόνο για όσο χρονικό διάστημα είναι αναγκαίο για την άσκηση ποινικής δίωξης ή της διαδικασίας έκδοσης.

2. Αυτό το Κράτος προβαίνει αμέσως σε μια προκαταρκτική έρευνα των πραγματικών περιστατικών.

3. Κάθε πρόσωπο που βρίσκεται σε κράτηση, σε εφαρμογή της παραγράφου 1 αυτού του

άρθρου, μπορεί να επικοινωνεί αμέσως με τον πλησιέστερο αρμόδιο αντιπρόσωπο του Κράτους του οποίου είναι υπήκοος ή, αν δεν έχει ιθαγένεια, με τον αντιπρόσωπο του Κράτους όπου συνήθως διαμένει.

4. Όταν ένα Κράτος, σύμφωνα με αυτό το άρθρο, έχει θέσει ένα πρόσωπο υπό κράτηση, γνωστοποιεί αμέσως στα Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, το γεγονός ότι αυτό το πρόσωπο κρατείται και τις συνθήκες που δικαιολογούν την κράτησή του. Το Κράτος που προβαίνει στην προκαταρκτική έρευνα, που προβλέπεται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, αναφέρει αμέσως τα αποτελέσματα των ερευνών του στα ανωτέρω Κράτη και τους δηλώνει, αν σκοπεύει να ασκήσει τη δικαιοδοσία του.

Άρθρο 7.- 1. Το Κράτος Μέρος, στην εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του οποίου βρίσκεται το πρόσωπό που θεωρείται ότι έχει διαπράξει ένα έγκλημα απ' αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 4, αν δεν το εκδώσει, διαβιβάζει την υπόθεση στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 στις αρμόδιες αρχές του με σκοπό την ποινική δίωξη.

2. Αυτές οι αρχές λαμβάνουν την απόφασή τους κατά τον ίδιο τρόπο, όπως στην περίπτωση κάθε κοινού σοβαρού εγκλήματος, σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του Κράτους. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, οι κανόνες της απόδειξης που εφαρμόζονται στην ποινική δίωξη και τη καταδίκη δεν είναι με κανένα τρόπο λιγότερο αυστηροί από εκείνους που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος 1.

3. Κάθε πρόσωπο, το οποίο διώκεται σε σχέση με οποιοδήποτε από τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4, απολαμβάνει τις εγγυήσεις μιας δίκαιης μεταχείρισης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Άρθρο 8.- 1. Τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 περιλαμβάνονται αυτοδίκαια σε κάθε συνθήκη έκδοσης που υπάρχει μεταξύ των Κρατών Μερών. Τα Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να περιλαμβάνουν αυτά τα εγκλήματα σε κάθε Σύμβαση έκδοσης που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ τους.

2. Αν ένα Κράτος Μέρος, που εξαρτά την έκδοση από την ύπαρξη μιας συνθήκης, λάβει μια αίτηση για έκδοση από ένα άλλο Κράτος Μέρος με το οποίο δεν έχει συνθήκη έκδοσης, μπορεί να θεωρήσει αυτή τη Σύμβαση ως τη νομική βάση για την έκδοση γι' αυτά τα εγκλήματα. Η έκδοση θα υπόκειται στους λοιπούς όρους που προβλέπονται από το δίκαιο του Κράτους που λαβαίνει την αίτηση.

3. Τα Κράτη Μέρη που δεν εξαρτούν την έκδοση από την ύπαρξη συνθήκης αναγνωρίζουν αυτά τα εγκλήματα ως εγκλήματα για τα οποία επιτρέπεται η έκδοση μεταξύ τους, με τους όρους που προβλέπονται από το δίκαιο του Κράτους που λαβαίνει την αίτηση.

4. Αυτά τα εγκλήματα αντιμετωπίζονται για το σκοπό της έκδοσης μεταξύ των Κρατών Μερών, σαν να είχαν διαπραχθεί τόσο στον τόπο στον οποίο διαπράχθηκαν, όσο και στις εδαφικές περιοχές των Κρατών που υποχρεούνται να θεμελιώσουν τη δικαιοδοσία τους σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1.

Άρθρο 9.- 1. Τα Κράτη Μέρη παρέχουν μεταξύ τους τη μέγιστη δυνατή συνδρομή σε κάθε ποινική διαδικασία που ασκείται αναφορικά με τα εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4, στην οποία περιλαμβάνεται η παροχή όλου του αποδεικτικού υλικού που βρίσκεται στη διάθεσή τους και είναι απαραίτητο για τη σχετική διαδικασία.

2. Τα Κράτη Μέρη εκτελούν τις υποχρεώσεις τους, που απορρέουν από την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, σύμφωνα με τις συνθήκες για αμοιβαία δικαστική συνδρομή που μπορεί να υφίστανται μεταξύ τους.

Άρθρο 10.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος μεριμνά, ώστε η εκπαίδευση και η πληροφόρηση η σχετική με την απαγόρευση των βασανιστηρίων να περιλαμβάνεται πλήρως στην επαγγελματική εκπαίδευση του προσωπικού, πολιτικού ή στρατιωτικού, αρμοδίου για την εφαρμογή των νόμων, του ιατρικού προσωπικού, των δημοσίων λειτουργών και των άλλων προσώπων που μπορεί να απασχοληθούν με την κράτηση, ανάκριση ή μεταχείριση κάθε ατόμου που υπόκειται σε κάθε είδους σύλληψη, κράτηση ή φυλάκιση.

2. Κάθε Κράτος Μέρος περιλαμβάνει αυτήν την απαγόρευση στους κανόνες ή τις οδηγίες που εκδίδει σχετικά με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες αυτών των προσώπων.

Άρθρο 11.- Κάθε Κράτος Μέρος ασκεί συστηματική εποπτεία επί των κανόνων, οδηγιών, μεθόδων και πρακτικών ανάκρισης και των διατάξεων που αφορούν την κράτηση και τη μεταχείριση προσώπων που συλλαμβάνονται, κρατούνται ή φυλακίζονται με οποιοδήποτε τρόπο, σε όλες τις εδαφικές περιοχές της δικαιοδοσίας του, με σκοπό την παρεμπόδιση κάθε περίπτωσης βασανιστηρίων.

Άρθρο 12.- Κάθε Κράτος Μέρος μεριμνά, ώστε οι αρμόδιες αρχές του να προβαίνουν σε ταχεία και αμερόληπτη έρευνα, οπουδήποτε υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύεται ότι έχει διαπραχθεί μια πράξη βασανιστηρίων σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του.

Άρθρο 13.- Κάθε Κράτος Μέρος εξασφαλίζει, ώστε κάθε άτομο, που ισχυρίζεται ότι έχει υποστεί βασανιστήρια σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του, να έχει το δικαίωμα να προσφεύγει και να ζητά την εξέταση της περίπτωσης του γρήγορα και αμερόληπτα από τις αρμόδιες αρχές του. Θα ληφθούν μέτρα που θα εξασφαλίζουν την προστασία του προσφεύγοντος και των μαρτύρων από κάθε κακή μεταχείριση ή εκφοβισμό ως συνέπεια της προσφυγής τους ή οποιασδήποτε κατάθεσης που δόθηκε.

Άρθρο 14.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος στα πλαίσια του νομικού του συστήματος εγγυάται στο θύμα μιας πράξης βασανιστηρίων το δικαίωμα να επιτύχει αποκατάσταση και να αποζημιωθεί δίκαια και πλήρως, όπου περιλαμβάνονται και τα απαραίτητα μέσα για την κατά το δυνατό πληρέστερη ικανοποίηση. Σε περίπτωση θανάτου του θύματος που προήλθε από μια πράξη βασανιστηρίων οι εκδοχείς του έχουν το δικαίωμα για αποζημίωση.

2. Το άρθρο αυτό δεν αποκλείει τα δικαιώματα του θύματος ή άλλων προσώπων για αποζημίωση που μπορεί να υφίστανται σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Άρθρο 15.- Κάθε Κράτος Μέρος μεριμνά, ώστε κάθε κατάθεση η οποία αποδεικνύεται ότι είναι αποτέλεσμα βασανιστηρίων να μη μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο σε καμμία διαδικασία, παρά μόνον εναντίον του προσώπου που κατηγορείται για βασανιστήρια, ως αποδεικτικό στοιχείο ότι έχει γίνει η κατάθεση αυτή.

Άρθρο 16.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εμποδίζει σε οποιαδήποτε εδαφική περιοχή της δικαιοδοσίας του άλλες πράξεις σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που δεν συνιστούν βασανιστήρια, όπως καθορίζεται στο άρθρο 1, όταν αυτές οι πράξεις γίνονται ή υποκινούνται ή διαπράττονται με τη συναίνεση ή ανοχή ενός δημόσιου υπάλληλου ή άλλου προσώπου που ενεργεί με επίσημη ιδιότητα. Ιδιαίτερα, οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στα άρθρα 10, 11, 12 και 13 εφαρμόζονται με την αντικατάσταση της αναφοράς στα βασανιστήρια με την αναφορά στους άλλους τρόπους σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας.

2. Οι διατάξεις αυτής της Σύμβασης δε θίγουν τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης διεθνούς συμφωνίας ή εσωτερικού νόμου που απαγορεύει τη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία που έχει σχέση με την έκδοση ή την απέλαση.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Άρθρο 17.- 1. Δημιουργείται μια Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων (στο εξής θα αποκαλείται Επιτροπή) που έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται παρακάτω. Η Επιτροπή αποτελείται από δέκα εμπειρογνώμονες υψηλού ήθους και αναγνωρισμένης ειδίκευσης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που θα μετέχουν με την προσωπική τους ιδιότητα. Οι εμπειρογνώμονες εκλέγονται από τα Κράτη Μέρη, αφού ληφθεί υπόψη η δίκαιη γεωγραφική κατανομή και ότι είναι συμφέρον να συμμετέχουν στις εργασίες της Επιτροπής μερικά πρόσωπα που έχουν νομική εμπειρία.

2. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από έναν κατάλογο υποψηφίων που ορίζονται από τα Κράτη Μέρη. Κάθε Κράτος Μέρος μπορεί να ορίζει έναν υποψήφιο μεταξύ των υπηκόων του. Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν υπόψη ότι είναι συμφέρον να υποδεικνύουν ως υποψηφίους πρόσωπα που είναι επίσης μέλη της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που ιδρύθηκε σύμφωνα με το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και που επιθυμούν να μετάσχουν στην Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων.

3. Οι εκλογές των μελών της Επιτροπής γίνονται κάθε δύο χρόνια σε συνόδους των Κρατών Μερών που συγκαλούνται από το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Σ' αυτές τις συνόδους, για τις οποίες τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών αποτελούν απαρτία, οι υποψήφιοι που εκλέγονται στην Επιτροπή είναι εκείνοι που λαμβάνουν το μεγαλύτερο αριθμό των ψήφων και την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.

4. Η πρώτη εκλογή θα γίνει το αργότερο έξι μήνες μετά την ημερομηνία που αυτή η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει. Τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν την ημερομηνία κάθε εκλογής, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών απευθύνει επιστολή στα Κράτη Μέρη προσκαλώντας τα να ορίσουν τους υποψηφίους τους, μέσα σε προθεσμία των τριών μηνών. Ο Γενικός Γραμματέας καταρτίζει, με αλφαβητική σειρά, κατάλογο όλων των υποψηφίων που ορίζονται μ' αυτόν τον τρόπο, αναφέροντας τα Κράτη Μέρη που τους έχουν ορίσει και τον κοινοποιεί στα Κράτη Μέρη.

5. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται για μια περίοδο τεσσάρων ετών. Μπορούν να επανεκλέγονται αν προταθούν εκ νέου. Εν τούτοις, η θητεία πέντε μελών εκλεγμένων κατά την πρώτη εκλογή θα λήξει στο τέλος των δύο ετών : αμέσως μετά την πρώτη εκλογή τα ονόματα αυτών των πέντε μελών θα επιλεγούν με κλήρωση από τον πρόεδρο της συνόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου.

6. Αν ένα μέλος της Επιτροπής αποβιώσει, αποχωρήσει ή για κάποιο άλλο λόγο δεν μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντα του στην Επιτροπή, το Κράτος Μέρος που το όρισε ορίζει έναν άλλον εμπειρογνώμονα από τους υπηκόους του για να υπηρετήσει στην Επιτροπή το υπόλοιπο της θητείας του, εφ' όσον το εγκρίνει η πλειοψηφία των Κρατών Μερών. Η έγκριση θεωρείται ότι δόθηκε, εκτός αν τα μισά ή περισσότερα από τα Κράτη Μέρη απαντήσουν αρνητικά μέσα σε έξι εβδομάδες αφότου τους γνωστοποιηθεί ο προτεινόμενος διορισμός από τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

7. Οι δαπάνες των μελών της Επιτροπής για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εκτελούν τα καθήκοντά τους βαρύνουν τα Κράτη Μέρη.

Άρθρο 18.- 1. Η Επιτροπή εκλέγει τα μέλη του γραφείου της για μια περίοδο δύο ετών. Τα μέλη αυτά μπορούν να επανεκλεγούν.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό ο οποίος πάντως περιέχει, κυρίως, τις εξής διατάξεις :

α. έξι μέλη συνιστούν απαρτία,

β. οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών.

3. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών παρέχει στην Επιτροπή το απαραίτητο προσωπικό και εγκαταστάσεις για την αποτελεσματική εκτέλεση των λειτουργιών που της έχουν ανατεθεί, σύμφωνα μ' αυτήν τη Σύμβαση.

4. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών συγκαλεί την πρώτη σύνοδο της Επιτροπής. Μετά την πρώτη σύνοδο, η Επιτροπή συνέρχεται κατά τα χρονικά διαστήματα που προβλέπονται από τον κανονισμό λειτουργίας της.

5. Τα Κράτη Μέρη είναι υπεύθυνα για τις δαπάνες που γίνονται σε σχέση με τις συνόδους των Κρατών Μερών και της Επιτροπής, στις οποίες περιλαμβάνεται απόδοση χρημάτων προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών για όλες τις δαπάνες, όπως τα έξοδα του προσωπικού και των εγκαταστάσεων, που θα έχουν αναληφθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 19.- 1. Τα Κράτη Μέρη υποβάλλουν στην Επιτροπή, μέσω του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, εκθέσεις για τα μέτρα που έχουν λάβει για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει μ' αυτήν τη Σύμβαση, μέσα σε ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος της, ως προς το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος. Κατόπιν τα Κράτη Μέρη υποβάλλουν συμπληρωματικές εκθέσεις κάθε τέσσερα χρόνια για κάθε νέο μέτρο που λαμβάνεται, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες εκθέσεις που ζητά η Επιτροπή.

2. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών διαβιβάζει τις εκθέσεις σε όλα τα Κράτη Μέρη.

3. Κάθε έκθεση εξετάζεται από την Επιτροπή η οποία μπορεί να κάνει στην έκθεση τα γενικά σχόλια που θεωρεί αναγκαία και τα διαβιβάζει στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος. Αυτό το Κράτος Μέρος μπορεί σε απάντηση να ανακοινώσει στην Επιτροπή κάθε παρατήρηση που κρίνει χρήσιμη.

4. Η Επιτροπή μπορεί, κατά την κρίση της, να αποφασίσει να περιλάβει στην ετήσια έκθεσή της που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 κάθε σχόλιο που έγινε απ' αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, μαζί με τις σχετικές παρατηρήσεις που έχουν ληφθεί από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος. Αν ζητηθεί από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, η Επιτροπή μπορεί επίσης να περιλάβει ένα αντίγραφο της έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 20.- 1. Αν η Επιτροπή λάβει αξιόπιστες πληροφορίες που θεωρεί ότι περιλαμβάνουν θεμελιωμένες ενδείξεις ότι πραγματοποιούνται βασανιστήρια συστηματικά, στην εδαφική περιοχή ενός Κράτους Μέρους καλεί αυτό το Κράτος Μέρος να συνεργασθεί στην εξέταση των πληροφοριών και, για το σκοπό αυτό, να υποβάλει τις παρατηρήσεις του ως προς αυτό το θέμα.

2. Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που τυχόν έχουν υποβληθεί από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος καθώς επίσης και κάθε άλλης σχετικής πληροφορίας διαθέσιμης σ' αυτή, η Επιτροπή μπορεί, αν κρίνει ότι αυτό είναι δικαιολογημένο, να αναθέσει σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη της να διεξαγάγουν μια εμπιστευτική έρευνα και να συντάξουν επειγόντως έκθεση προς την Επιτροπή.

3. Όταν γίνει έρευνα σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, η Επιτροπή ζητά τη

συνεργασία του ενδιαφερόμενου Κράτους Μέρους. Σε συμφωνία με αυτό το Κράτος Μέρος, αυτή η έρευνα μπορεί να περιλαμβάνει επίσκεψη στην εδαφική περιοχή του.

4. Μετά την εξέταση των πορισμάτων που υποβλήθηκαν από το μέλος ή τα μέλη της, σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, η Επιτροπή διαβιβάζει αυτά τα πορίσματα στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, μαζί με κάθε σχόλιο ή υποδείξεις που κρίνει αναγκαίες εν όψει της συγκεκριμένης περίπτωσης.

5. Όλες οι διαδικασίες της Επιτροπής που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 αυτού του άρθρου είναι εμπιστευτικές και, σε όλα τα στάδια των διαδικασιών, επιζητείται η συνεργασία του Κράτους Μέρους. Αφού ολοκληρωθούν αυτές οι διαδικασίες σχετικά με μια έρευνα που γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2, η Επιτροπή μπορεί, μετά από διαβουλεύσεις με το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος, να αποφασίσει να περιλάβει μια συνοπτική έκθεση των αποτελεσμάτων των διαδικασιών στην ετήσια έκθεση της, που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 24.

Άρθρο 21.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος αυτής της Σύμβασης μπορεί σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο να δηλώνει, οποτεδήποτε, ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής, να λαμβάνει και να εξετάζει τις ανακοινώσεις με τις οποίες ένα Κράτος Μέρος ισχυρίζεται ότι ένα άλλο Κράτος Μέρος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτή τη Σύμβαση. Αυτές οι ανακοινώσεις μπορεί να λαμβάνονται και να εξετάζονται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, μόνον αν υποβάλλονται από ένα Κράτος Μέρος, που έχει κάνει τη δήλωση ότι αναγνωρίζει καθ' όσον αφορά αυτό το Κράτος, την αρμοδιότητα της Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν θα ασχολείται με καμμία ανακοίνωση που αφορά ένα Κράτος Μέρος που δεν έχει κάνει μια τέτοια δήλωση. Οι ανακοινώσεις που λαμβάνονται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο εξετάζονται σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία :

α. αν ένα Κράτος Μέρος αυτής της Σύμβασης εκτιμά ότι ένα άλλο Κράτος επίσης Μέρος της Σύμβασης δεν εφαρμόζει τις διατάξεις της, μπορεί, με γραπτή ανακοίνωση, να θέσει το θέμα υπόψη αυτού του Κράτους Μέρους. Μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της ανακοίνωσης, το Κράτος που τη λαμβάνει θα παρέχει στο Κράτος που την έστειλε εξηγήσεις ή οποιεσδήποτε άλλες γραπτές διευκρινίσεις, που θα πρέπει να περιλαμβάνουν, στην δυνατή και κατάλληλη έκταση πληροφορίες για τους δικούς της δικονομικούς κανόνες και για τα ένδικα μέσα, που έχουν χρησιμοποιηθεί ή εκκρεμούν ή προσφέρονται για το θέμα αυτό.

β. αν το θέμα δεν ρυθμιστεί ικανοποιητικά για τα δύο ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη, μέσα σε έξι μήνες μετά τη λήψη, από το Κράτος αποδέκτη, της πρώτης ανακοίνωσης, καθένα από τα Κράτη θα έχει το δικαίωμα να αναφέρει το θέμα στην Επιτροπή, με γνωστοποίηση που δίδεται στην Επιτροπή και στο άλλο Κράτος.

γ. η Επιτροπή μπορεί να ασχοληθεί με το θέμα που της αναφέρθηκε σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, μόνον αφού βεβαιωθεί ότι όλα τα διαθέσιμα εσωτερικά ένδικα μέσα έχουν χρησιμοποιηθεί και εξαντληθεί ως προς το θέμα, σύμφωνα με τις γενικά αναγνωρισμένες αρχές του διεθνούς δικαίου. Αυτός ο κανόνας δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου οι διαδικασίες των ένδικων μέσων επιμηκύνονται υπέρμετρα ή όταν υπάρχει μικρή πιθανότητα ότι οι διαδικασίες των ένδικων μέσων θα φέρουν αποτελεσματική ικανοποίηση στο πρόσωπο που είναι το θύμα της παραβίασης αυτής της Σύμβασης.

δ. η Επιτροπή συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών όταν εξετάζει τις ανακοινώσεις που προβλέπονται απ' αυτό το άρθρο.

ε. με την επιφύλαξη των διατάξεων της υποπαραγράφου γ' η Επιτροπή παρέχει τις καλές της υπηρεσίες στα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη για μια φιλική επίλυση του ζητήματος, με βάση το σεβασμό στις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση. Γι' αυτόν το σκοπό, η Επιτροπή μπορεί, όπου ενδεικνύεται, να συνιστά μια ad hoc επιτροπή συμφιλίωσης.

στ. σε κάθε θέμα που υποβάλλεται σ' αυτή σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, η Επιτροπή μπορεί

να ζητήσει από τα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη, που αναφέρονται στην υποπαράγραφο β' να παρέχουν κάθε σχετική πληροφορία.

ζ. τα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη, που αναφέρονται στην υποπαράγραφο β', έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούνται όταν το θέμα εξετάζεται από την Επιτροπή και να υποβάλλουν παρατηρήσεις προφορικά ή εγγράφως ή και με τη μία ή την άλλη μορφή.

η. η Επιτροπή, μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της λήψης της γνωστοποίησης που προβλέπεται στην υποπαράγραφο β' υποβάλλει μία έκθεση :

ι) αν δίδεται μία λύση, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ε', η Επιτροπή περιορίζει την έκθεσή της σε μια περιληπτική αναφορά των γεγονότων και της λύσης που δόθηκε,

ιι) αν δεν δίδεται λύση σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ε', η Επιτροπή περιορίζει την έκθεση της σε μια περιληπτική αναφορά των γεγονότων : τα κείμενα των εγγράφων αναφορών και η καταχώρηση των προφορικών που γίνονται από τα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη επισυνάπτονται στην έκθεση.

Σε κάθε υπόθεση, η έκθεση κοινοποιείται στα ενδιαφερόμενα Κράτη Μέρη.

2. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου θα αρχίσουν να ισχύουν όταν πέντε Κράτη Μέρη αυτής της Σύμβασης θα έχουν κάνει τη δήλωση που προβλέπεται από την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου. Αυτή η δήλωση κατατίθεται από το Κράτος Μέρος στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που κοινοποιεί αντίγραφα αυτής στα άλλα Κράτη Μέρη. Μια δήλωση μπορεί να αποσυρθεί οποτεδήποτε με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα. Αυτή η ανάκληση δεν παρεμποδίζει την εξέταση κάθε θέματος που είναι το αντικείμενο μιας κοινοποίησης που ήδη έχει διαβιβασθεί σύμφωνα με αυτό το άρθρο : καμμία περαιτέρω κοινοποίηση από κάθε Κράτος Μέρος δεν θα λαμβάνεται, σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, μετά τη λήψη από το Γενικό Γραμματέα της γνωστοποίησης ότι η δήλωση έχει ανακληθεί, εκτός αν το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος έχει κάνει μια νέα δήλωση.

Άρθρο 22.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος αυτής της Σύμβασης μπορεί, σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, να δηλώσει οποτεδήποτε ότι αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να λαμβάνει και να εξετάζει τις ανακοινώσεις από ή προς όφελος ατόμων που υπάγονται στην δικαιοδοσία της και ισχυρίζονται ότι είναι θύματα μιας παραβίασης από ένα Κράτος Μέρος των διατάξεων της Σύμβασης. Καμμία ανακοίνωση δεν λαμβάνεται από την Επιτροπή αν αφορά ένα Κράτος Μέρος που δεν έχει κάνει μια τέτοια δήλωση.

2. Η Επιτροπή θεωρεί απαράδεκτη κάθε ανακοίνωση που υποβάλλεται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, που είναι ανώνυμη ή που θεωρεί ότι αποτελεί κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής τέτοιων ανακοινώσεων, ή που είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2, η Επιτροπή θέτει κάθε ανακοίνωση που υποβλήθηκε σ' αυτήν σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο υπόψη του Κράτους Μέρους αυτής της Σύμβασης, που έχει κάνει μια δήλωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και για το οποίο διατυπώνεται ισχυρισμός ότι παραβιάζει μια οποιαδήποτε διάταξη της Σύμβασης. Μέσα σε έξι μήνες, το Κράτος αποδέκτης υποβάλλει στην Επιτροπή έγγραφες εξηγήσεις ή αναφορές που διευκρινίζουν την υπόθεση και κάνουν γνωστά, ενδεχομένως, τα μέτρα αποκατάστασης, που μπορεί να έχουν ληφθεί απ' αυτό το Κράτος.

4. Η Επιτροπή εξετάζει τις ανακοινώσεις που λαμβάνονται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο, παίρνοντας υπόψη της όλες τις πληροφορίες που διατέθηκαν σ' αυτήν από ή προς όφελος του ατόμου και από το ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος.

5. Η Επιτροπή δε θα εξετάζει καμμία ατομική ανακοίνωση που γίνεται βάσει του άρθρου αυτού, χωρίς να βεβαιωθεί ότι :

α. το ίδιο θέμα δεν έχει εξετασθεί και δεν εξετάζεται σύμφωνα με κάποια άλλη διαδικασία

διεθνούς έρευνας ή διευθέτησης,

β. το άτομο έχει εξαντλήσει όλα τα διαθέσιμα εσωτερικά ένδικα μέσα. Αυτός ο κανόνας δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που οι διαδικασίες των ένδικων μέσων επιμηκύνονται υπέρμετρα ή όταν υπάρχει μικρή πιθανότητα ότι θα φέρουν αποτελεσματική ικανοποίηση στο πρόσωπο που είναι το θύμα της παραβίασης αυτής της Σύμβασης.

6. Η Επιτροπή συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών όταν εξετάζει τις ανακοινώσεις που προβλέπονται απ' αυτό το άρθρο.

7. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις απόψεις της στο ενδιαφερόμενο Κράτος Μέρος και στο άτομο.

8. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου θα αρχίσουν να ισχύουν όταν πέντε Κράτη Μέρη αυτής της Σύμβασης θα έχουν κάνει τη δήλωση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου. Αυτή η δήλωση κατατίθεται από το Κράτος Μέρος στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που θα κοινοποιήσει αντίγραφο της στα άλλα Κράτη Μέρη. Μια δήλωση μπορεί να αποσυρθεί οποτεδήποτε με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα. Αυτή η ανάκληση δεν εμποδίζει την εξέταση κάθε θέματος που είναι το αντικείμενο μιας ανακοίνωσης που ήδη έχει διαβιρασθεί, σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο : καμμία άλλη ανακοίνωση από ή προς όφελος του ατόμου δεν θα λαμβάνεται σύμφωνα μ' αυτό το άρθρο μετά τη λήψη από το Γενικό Γραμματέα της γνωστοποίησης ότι η δήλωση ανακαλείται, εκτός αν το Κράτος Μέρος έχει κάνει μια νέα δήλωση.

Άρθρο 23.- Τα μέλη της Επιτροπής και των ad hoc Επιτροπών Συμφιλίωσης, που μπορεί να διορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 1ε', θα απολαμβάνουν των διευκολύνσεων, των προνομίων και ασυλιών που αναγνωρίζονται στους εμπειρογνώμονες που βρίσκονται σε αποστολή στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, όπως καθορίζεται στα σχετικά Μέρη της Σύμβασης για τα Προνόμια και τις Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 24.- Η Επιτροπή υποβάλλει μια ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές της σε εφαρμογή αυτής της Σύμβασης, προς τα Κράτη Μέρη και τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 25.- 1. Αυτή η Σύμβαση είναι ανοιχτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη.

2. Αυτή η Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση. Τα έγγραφα της επικύρωσης θα κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 26.- Αυτή η Σύμβαση είναι ανοιχτή για προσχώρηση από όλα τα Κράτη. Η προσχώρηση θα πραγματοποιηθεί με την κατάθεση ενός εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 27.- 1. Αυτή η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία της κατάθεσης στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.

2. Για κάθε Κράτος, που θα επικυρώσει αυτή τη Σύμβαση ή που θα προσχωρήσει μετά την κατάθεση του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης, η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την τριακοστή ημέρα μετά την ημερομηνία της κατάθεσης απ' αυτό το Κράτος του εγγράφου της επικύρωσης ή προσχώρησης.

Άρθρο 28.- 1. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή της επικύρωσης αυτής της Σύμβασης ή της προσχώρησης, να δηλώσει ότι δεν αναγνωρίζει την αρμοδιότητα της Επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 20.

2. Κάθε Κράτος Μέρος, που θα έχει διατυπώσει μια επιφύλαξη σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, θα μπορεί, οποτεδήποτε, να αποσύρει αυτή την επιφύλαξη με γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 29.- 1. Κάθε Κράτος Μέρος αυτής της Σύμβασης θα μπορεί να προτείνει μια τροποποίηση και να την καταθέσει στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας θα ανακοινώσει την προτεινόμενη τροποποίηση στα Κράτη Μέρη αυτής της Σύμβασης με το αίτημα να του γνωστοποιήσουν αν είναι υπέρ της διοργάνωσης μιας διάσκεψης των Κρατών Μερών με σκοπό την εξέταση και ψήφιση επί της προτάσεως. Αν στην περίπτωση που μέσα σε τέσσερις μήνες από την ημερομηνία αυτής της ανακοίνωσης τουλάχιστον το ένα τρίτο των Κρατών Μερών είναι υπέρ της διοργάνωσης αυτής της διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας θα συγκαλέσει τη διάσκεψη υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Κάθε τροποποίηση που υιοθετείται από την πλειοψηφία των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν στη διάσκεψη θα υποβάλλεται από το Γενικό Γραμματέα σε όλα τα Κράτη Μέρη για αποδοχή.

2. Μια τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου θα αρχίσει να ισχύει όταν τα δύο τρίτα των Κρατών Μερών αυτής της Σύμβασης θα έχουν κάνει γνωστό στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ότι την έχουν αποδεχθεί σύμφωνα με τις σχετικές συνταγματικές τους διαδικασίες.

3. Όταν οι τροποποιήσεις αρχίσουν να ισχύουν, θα είναι δεσμευτικές για εκείνα τα Κράτη Μέρη που τις έχουν αποδεχθεί, ενώ τα άλλα Κράτη Μέρη θα παραμείνουν δεσμευμένα από τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης και από κάθε προηγούμενη τροποποίηση που έχουν αποδεχθεί.

Άρθρο 30¹.- 1. Κάθε αμφισβήτηση μεταξύ δύο ή περισσότερων Κρατών Μερών που αφορά την ερμηνεία ή την εφαρμογή αυτής της Σύμβασης, που δεν μπορεί να διακανονισθεί μέσω διαπραγματεύσεων, με αίτηση ενός απ' αυτά, υποβάλλεται σε διαιτησία. Αν, μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία της αίτησης για διαιτησία, τα Κράτη δεν συμφωνήσουν για την οργάνωση της διαιτησίας, καθένα από αυτά τα Μέρη μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο, σύμφωνα με το Καταστατικό του Δικαστηρίου.

2. Κάθε Κράτος θα μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής ή της επικύρωσης αυτής της Σύμβασης ή της προσχώρησης, να δηλώσει ότι δεν θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Τα άλλα κράτη μέρη δεν θα δεσμεύονται από αυτές τις διατάξεις, σε σχέση με κάθε κράτος μέρος που θα έχει διατυπώσει μια τέτοια επιφύλαξη.

3. Κάθε Κράτος Μέρος που θα έχει διατυπώσει μια επιφύλαξη σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αυτού του άρθρου, θα μπορεί οποτεδήποτε να την αποσύρει με γνωστοποίηση προς το Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 31.- 1. Ένα Κράτος Μέρος θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη Σύμβαση με έγγραφη γνωστοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία της λήψης της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

2. Μια τέτοια καταγγελία δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή του Κράτους Μέρους από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν απ' αυτή τη Σύμβαση σχετικά με κάθε πράξη ή παράλειψη που συνέβη πριν από την ημερομηνία κατά την οποία θα αρχίσει να ισχύει η καταγγελία, ούτε

---

¹ Όπως διορθώθηκε με «Διόρθωση Σφάλματος» που δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ 168, τ. Α'.

η καταγγελία θα θίγει κατά κανένα τρόπο τη συνέχιση της εξέτασης κάθε θέματος για το οποίο έχει ήδη επιληφθεί η Επιτροπή πριν από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η καταγγελία.

3. Μετά την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία ενός Κράτος Μέρους αρχίζει να ισχύει, η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει την εξέταση κανενός νέου θέματος που αναφέρεται σ' αυτό το Κράτος.

Άρθρο 32.- Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα γνωστοποιεί σε όλα τα Κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και όλα τα Κράτη που θα έχουν υπογράψει αυτή τη Σύμβαση ή θα έχουν προσχωρήσει σ' αυτή τα εξής :

α. τις υπογραφές, τις επικυρώσεις και τις προσχωρήσεις που λαμβάνονται σε εφαρμογή των άρθρων 25 και 26,

β. την ημερομηνία έναρξης ισχύος αυτής της Σύμβασης σε εφαρμογή του άρθρου 27 και την ημερομηνία έναρξης ισχύος κάθε τροποποίησης σε εφαρμογή του άρθρου 29,

γ. τις καταγγελίες που λαμβάνονται σε εφαρμογή του άρθρου 31.

Άρθρο 33.- 1. Αυτή η Σύμβαση, της οποίας το αραβικό, κινέζικο, αγγλικό, γαλλικό, ρώσικο και ισπανικό κείμενο είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

2. Ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα διαβιβάσει κυρωμένα αντίγραφα αυτής της Σύμβασης σε όλα τα Κράτη.

Άρθρο δεύτερο.- Οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς για κάθε έγκλημα που προβλέπεται στο άρθρο 4 της Σύμβασης με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 8 αυτής.

Άρθρο τρίτο.- Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 αυτής.